

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Quæstio IV. De Proprio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Disputatio IV.

QUÆSTIO IV.

125

De Proprio.

Proprium Quadruplex est. 1. Quod accidit alicui naturæ soli, sed non omni; ut homini esse medicum. 2. Quod convenit omni sed non soli; ut convenit homini esse bipedem. 3. Quod convenit omni soli; sed non semper; ut convenit homini canescere propter curas, quamvis interdum aliqui cum curis, non canescant. 4. Quod convenit omni, soli & semper; ut homini esse risibilem, hocque vocatur proprium quarti modi.

DICES 1. Supponantur corrumpi omnia alba, relinquatur sola nix, eo casu nivi soli, omni, & semper, conveniet albedo, & tamen albedo non est proprium nivis: Ergo proprium quarti modi non recte definitur quod competat omni, soli, & semper.

RESPONDETUR. Solis nivibus ex accidenti tunc competet albedo, sed non ex intrinsicis principiis, quæ neant albedinem cum nive.

DICES 2. Lux est proprietas Solis quarti modi, & tamen convenit non Soli tantum, sed & candelæ.

RESPONDETUR. Proprietates genericas, non convenire Soli, secus specificas: jam autem lux est proprietas generica Solis, adeoque distincta à Sole conveniens, quantumvis lux solaris sit proprietas illius quarti modo, & nulli alteri competens.

DICES 3. Differentia convenit soli, omni, & semper; & tamen non est Proprium: Ergo mala est prædicta definitio Proprii.

RESPONDETUR. Cum Differentia non accedat speciei, sed illi sit essentialis, accedat autem Proprium, recte inferetur, quod distincta sit differentia à Proprio.

Præter positas divisiones Proprii, dividitur adhuc Proprium quarti modi, in Proprium Primointentionale, & Proprium Secundointentionale, & quidem incipiendo.

De Proprio Primo-Intentionaliter.

QUÆRITUR 1. Quid sit Proprium primo intentionaliter?

RESPONDETUR. Esse accidens quod convenit omni, soli & semper.

QUÆRITUR 2. Quotuplex sit Proprium primo intentionaliter acceptum?

RESPONDETUR. Proprietates aliæ sunt Physicæ, aliæ Metaphysicæ. Proprietates Physicæ distinguuntur realiter ab essentia à qua dimanant, ut frigus ab aqua. Metaphysicæ autem proprietates sunt, quæ non nisi sola ratione ab essentia distinguuntur. Prioribus illæ proprietates semper conveniunt subiecto, si causæ naturales spectentur, & absit violentia; sicut a-

qua semper est frigida, si absit extrinsecum calefactivum.

QUÆRITUR 3. Quod sit signum Proprii quarto modo?

RESPONDETUR. Proprii qualiscunque signum est, si postulet definiri per subiectum: ex 1. Poster. c. 4. & ita simum, est proprietas nasi, cum definiri per nasum postulet; non est tamen hoc signum Proprii quarto modo; certè enim finitas non omni naso convenit: Signum itaque Proprii quarto modo est, si conveniat per se subiecto, si sit adæquatum principio, seu essentia à qua profluit, ita ut de illa conversim & reciproce dici possit v. g. Omnis homo est risibilis, & omne risibile est homo.

DICES. Proprietas quarti modi effluit ex essentia: Ergo non convenit semper.

RESPONDETUR. Proprietas Metaphysica quarti modi, sicut ex modo non nisi concipiendi effluit, ita & ex modo non nisi concipiendi est non semper cum essentia, in re autem semper est cum illa; quod sufficit ad salvandum, quod Proprium semper conveniat. Proprietas autem Physica effluit ex essentia, sed effluxu qui in re simul sit tempore cum essentia, adeoque adhuc conveniet semper, modo causæ naturales non impediantur.

De Proprio Secundo-Intentionaliter.

QUÆRITUR 1. Quid veniat nomine Proprii Secundo-Intentionaliter?

RESPONDETUR. Venire Proprium pro universalis prædicabili acceptum.

QUÆRITUR 2. Quæ sit Definitio Proprii secundum quod est Universale quoddam prædicabile?

RESPONDETUR. Esse universale, quod prædicatur de pluribus in Quale accidentale, profluens necessario ab essentia. Non definitur Proprium per hoc, quod sit convertibile cum subiecto; quia risibile licet sit convertibile cum essentia hominis, non est tamen convertibile cum iis de quibus prædicatur; quia licet verum sit, Petrum esse risibilem, falsum tamen est risibile, esse Petrum. Idem alia phrasi dici potest, quod scil. Proprium non sit convertibile cum subiecto, de quo dicitur, sed tantum cum essentia subiecti, secundum se spectata.

QUÆRITUR 3. De quibus Proprium Universaliter prædicetur?

RESPONDETUR. Non prædicari Proprium de Natura universaliter; quia respectu illius non se habet proprium ut superius quid, sed se habet tantum ut convertibile, & æque latè patens. Prædicabitur ergo universaliter de inferioribus naturæ, v. g. risibilitas de Petro, Paulo, &c.

DICES 1. Implicat idem esse Proprium, & Commune; commune enim multa respicit: Proprium autem excludit multa: Ergo Proprium non potest esse universale.

† Ll 3

RESPON-

RESPONDETUR. Implicat idem esse Proprium & Commune, eodem respectu, secus diverso. Unde etiam proprium, erit proprium Naturæ; proprium autem prout universale, erit respectu suorum subditorum.

DICES 2. Non potest prædicari, de multis ut proprium, quod non est multis proprium; Sed Proprium quarto modo, non est multis proprium, sed uni naturæ: Ergo nec potest prædicari de illis.

RESPONDETUR. Non potest prædicari de multis ut Proprium, quod ita multis non est proprium, ut nec sit essentiæ multorum proprium; licet ita prædicari possit, si sit proprium essentiæ multorum: & ita risibile est proprium animalis rationalis, quod est commune suis individuis.

DICES 3. Vidiætorum sequi, quia & prædicaretur Proprium Universale; est enim unum ex quinque Universalibus, & non prædicaretur Proprium Universale; quia nec habet modum prædicandi sibi debitum, & respectu eorum, respectu quorum prædicatur universaliter, respectu inquam eorum, non est proprium.

RESPONDETUR. Sufficere, quod sit proprium respectu naturæ eorum, de quibus universaliter dicitur. Habet etiam modum prædicandi sibi Proprium, quia prædicatur in Quale accidentale, necessario ab essentiâ profluens.

QUÆSTIO V.

De Accidente.

Sicut Proprium, ita & Accidentis, dupliciter sumi potest; nempe pro Accidenti Primo-Intentionaliter; & pro Accidenti, Secundo-Intentionaliter.

De Accidenti Primo-Intentionaliter.

QUÆRITUR 1. Quid sit Accidentis primo-intentionaliter acceptum? Definit illud Porphyrius. Accidentis est id, quod potest adesse & abesse sine subiecti corruptione.

QUÆRES 2. Quomodo intelligenda hæc sit definitio? ratio dubitandi; quia dantur Accidentia, quæ non possunt sine subiecti corruptione adesse, ut morbi, mors, vulnera; sunt etiam aliqua quæ non possunt abesse sine subiecti corruptione, ut sexus ab animali, simitas à naso, albedo à nive. Multis hic agitur ab aliis. Suffecerit dixisse, Accidentis illud esse, quod vel realiter, vel saltem intentionaliter potest adesse & abesse; & ita si adsit mors, intentionaliter non corrumpitur ille homo, quia manent prædicata essentialia hominis, nempe animal rationale, ita ut nec arguitivè corrumpantur, sicut arguitivè corrumpitur homo, si vel per intentionem dicas

illum non esse risibile. Videtur hæc explicatio ad mentem Porphyrii, qui dividens Accidentis in Separabile, & Inseparabile, cum ex altera parte docuisset, omne accidentis posse separari, mox subdit, potest enim intelligi corvus albus, & Æthiops abiciens colorem; Ubi vides, recurrit ille ad intelligibilitatem.

QUÆRITUR 3. Quotuplex sit Accidentis Primo-Intentionaliter? Aliud est Accidentis Physicum, quod est accidentis distinctum realiter à subiecto, idque vel separabile, uti est frigus respectu aëris; vel inseparabile, uti putatur respectu corvi nigredo. Aliud Accidentis est Metaphysicum, seu accidentis ex modo significandi. Hoc ipsum accidentis Metaphysicum; aliud est non necessario fluens ex essentiâ, qualis est ratio Patris, aliud necessario fluens, & hoc coincidit cum Proprio. Rursus Accidentis aliud est Prædicamentale, aliud Prædicabile; Prædicamentale est, quod est accidentis divisum ab Aristot. in reliqua novem prædicamenta distincta à Substantia; Prædicabile autem accidentis, est accidentis secundo-intentionaliter acceptum, de quo mox.

De Accidenti Secundo-Intentionaliter.

QUÆRITUR 1. Quid sit Accidentis Secundo-Intentionaliter?

RESPONDETUR. Est universale, quod prædicatur de pluribus, in Quale Accidentale contingenter.

QUÆRITUR 2. Quid est hoc prædicari in Quale contingenter?

RESPONDETUR. Quale non est hic sumendum pro Quali ex solo prædicamento Qualitatis, sed debet sumi liberalius pro omni eo cui opponitur Quiditas rei, & necessario cum illa connexa; hæc enim prædicatio: Petrus est tricubitalis, est prædicatio in Quale Accidentale, quantumvis tricubitalitas sit Quantitas, non Qualitas.

QUÆRITUR 3. De quo universaliter prædicatur Accidentis ut Accidentis?

RESPONDETUR. Indubiè accidentis de rufo, albo, nigro, &c. prædicatur ut genus, consequenter non prædicatione accidentis; prædicatur enim in Quid incompletè partem materialem significando. Albedo item, de hoc, & de hoc albo, prædicatur ut species, quia prædicatur in Quid tanquam tota rei essentiâ. Prædicatur ergo Accidentis ut Accidentis, de concretis ex subiecto, & illo accidente; ut cum dico Papyrus est alba, nix alba, linum album. Ratio. Quia respectu horum ita illud accidentis est universale, ut simul de illis in Quale omnino contingenter dicatur; hæc autem prædicatio est genuina quinti universalis.

DISPU.